

5. ব্ৰিটিছ বন-নীতিয়ে কিদৰে ভাৰতত নিৰ্বনানীকৰণ আৰু
পাৰিবেশিক পৰিৱৰ্তন সৃষ্টি কৰিছিল, চমুকৈ লিখা।

Write briefly how the British Forest Policy led to deforestation and ecological changes in India.

অথবা / Or

ঔপনিবেশিক কালত ৰেলৱেৰ সম্প্ৰসাৰণে বনাঞ্চলৰ ওপৰত
পেলোৱা প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে লিখা।

Write about the impact of railway construction on forestry during the Colonial period.

6. নৰ্মদা বাচাও আন্দোলনৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

Write a note on the Narmada Bachao Movement.

অথবা / Or

বৃহৎ নদীবান্ধৰ সমস্যাবিলাক আলোচনা কৰা।

Discuss the problems of Big dams.

7. ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ ভূমিস্থলনৰ কাৰণবোৰ কি কি, আলোচনা
কৰা।

Discuss what are the causes of soil erosion in the Brahmaputra Valley.

অথবা / Or

ঝুম খেতিৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

Write briefly about the environmental impact of shifting cultivation.

OPTION—II

(WOMEN IN INDIAN HISTORY)

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ প্ৰতিটো এটা শব্দ বা এটা বাক্যত উত্তৰ কৰা :

1×8=8

Answer the following questions in *one word*
or in *one sentence* each :

- (a) *Sex and Gender* কোনে ৰচনা কৰিছিল ?

Who authored *Sex and Gender*?

- (b) ভাৰতৰ এটা উল্লেখযোগ্য নাৰী সংগঠনৰ নাম লিখা।

Name one Important Women Organization of India.

- (c) প্ৰাচীন ভাৰতৰ 'নিয়োগ' (Niyoga) ৰীতি বুলিলে কি
বুজা ?

What do you mean by the 'Niyoga' system in Ancient India?

- (d) 'ব্ৰহ্মবাদিনী' কাক কোৱা হৈছিল ?

Who were called 'Brahmabadini'?

- (e) কোন চনত 'কন্যা জাণ হত্যা' বেআইনী বুলি ঘোষণা কৰা
হৈছিল ?

In which year the 'Female Infanticide' was declared illegal?

- (f) SNDTৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of SNDT.